

Sygn. akt. I C 299/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni - I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Mateusz Berent

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Małgorzata Świst

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2022 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa G. A.

przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W. na rzecz powoda G. A. kwotę 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 marca 2020 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego z siedzibą w W. na rzecz powoda G. A. kwotę 2.290,81 zł (dwa tysiące dwieście dziewięćdziesiąt złotych osiemdziesiąt jeden groszy) tytułem kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

III. nakazuje zwrócić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gdyni na rzecz powoda G. A. kwotę 26,19 zł (dwadzieścia sześć złotych dziewiętnaście groszy) tytułem różnicy między kosztami pobranymi od powoda a kosztami należnymi.

Sygn. akt I C 299/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 stycznia 2022 roku

(treść i podstawa faktyczna żądania)

1. Powód G. A. wystąpił przeciwko Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W. z powództwem o zapłatę kwoty 5.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 marca 2020 roku do dnia zapłaty, żądając zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

2. W uzasadnieniu pozwu powód podał, że 12 listopada 2004 roku w wypadku drogowym śmierć poniósł jego ojciec, kierujący samochodem ciężarowym marki V. o numerze rejestracyjnym (...) z naczepą K. o numerze rejestracyjnym (...). Śledztwo zostało umorzone wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa. Powód zgłosił pozwanemu Ubezpieczeniowemu Funduszowi Gwarancyjnemu z siedzibą w W. roszczenie o zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dobra osobistego na skutek śmierci ojca. Pozwany odmówił wypłaty zadośćuczynienia z uwagi na przedawnienie roszczenia, wskazując, że nie jest uprawniony do ustalenia, czy czyn niedozwolony, w wyniku którego śmierć poniósł ojciec powoda stanowił jednocześnie przestępstwo, co uzasadniałoby przyjęcie 20-letniego terminu przedawnienia

roszczenia z art. 442¹ § 2 k.c. Powód opisał relacje rodzinne ze zmarłym ojcem, wskazując na szczególnie bliską więź ich łączącą.

3. Niniejszym pozwem powód dochodził częściowego zadośćuczynienia stanowiącego 1/20 część roszczenia.

(pozew – k. 3-8)

(stanowisko pozwanego)

4. Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

5. Pozwany podniósł zarzut przedawnienia, którego termin ustalony w oparciu o art. 442¹ § 1 k.c. wynosi 3 lata. W ocenie pozwanego nie można przyjąć, aby do niniejszego roszczenia miał zastosowanie 20-letni termin przedawnienia, albowiem wyłącznie Sąd może ustalić, że czyn niedozwolony stanowi przestępstwo. Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny nie jest uprawniony do dokonywania ocen w tym zakresie. Pozwany wskazał, że zakres krzywdy doznanej przez powoda powinien być oceniony przez pryzmat znacznego upływu czasu, jaki upłynął od zdarzenia oraz celem ochrony przewidzianej w art. 446 §3 k.c. i art. 448 k.c. W ocenie pozwanego odsetki od roszczenia o zadośćuczynienie powinny być liczone od dnia wyrokowania, gdyż wyrok sądu będzie dotyczył stanu istniejącego na dzień orzekania.

(odpowiedź na pozew – k. 52-60)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

6. Z. A. był ojcem powoda G. A..

(dowód: odpis skrócony aktu urodzenia, k. 40)

7. Dnia 12 listopada 2004 roku około godz. 18:30 w E. na skrzyżowaniu ul. (...) i drogi nr (...) nieustalony sprawca na skutek co najmniej nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym nieumyślnie spowodował wypadek drogowy w ten sposób, że wyjeżdżając z ulicy (...) nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu Z. A. - kierującemu samochodem ciężarowym marki V. o numerze rejestracyjnym (...) z naczepą K. o numerze rejestracyjnym (...), który poruszał się drogą nr (...) z pierwszeństwem przejazdu i zajechał mu drogę, w następstwie czego Z. A. wykonał manewr obronny skrętu w prawo z hamowaniem i w konsekwencji zjechał z drogi, sforsował barierki ochronne i uderzył czołem pojazdem w skarpe, w wyniku czego Z. A. doznał mnogich uszkodzeń ciała, w szczególności narządów klatki piersiowej, ponosząc śmierć.

(dowód: opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji i analizy przyczyn wypadków drogowych, k. 164-169, dowody z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: protokół oględzin miejsca wypadku, k. 2-4, protokół oględzin pojazdu, k. 5-6, protokół oględzin naczepy, k. 7-8, protokół oględzin zwłok, k. 9-13, dokumentacja fotograficzna, k. 59-62, protokół oględzin i otwarcia zwłok, k. 67-70, opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej, k. 35-43, opinia sądowo-lekarska, k. 70)

8. W następstwie zdarzenia stwierdzono, że Z. A. doznał zmian urazowych o cechach przyżyciowości: złamania wszystkich żeber z uszkodzeniem opłucnej ściennej, stłuczeniem płuc, rozerwaniem worka osierdziowego i serca oraz niewielkimi krwiami opłucnowymi; rozerwania krążka międzykręgowego w odcinku szyjnym kręgosłupa na wysokości kręgów C2-C3; wieloodłamowego złamania kości ramiennej prawej; rozerwania obu więzozrostów krzyżowo-biodrowych i złamania kości łonowej prawej; rozerwania prawego płata wątroby z niewielkim krwakiem otrzewnowym; podbiegnięć krwawych w powłokach twarzy (krwiaki okularowe), otarć naskórka na ciele oraz stłuczenia powłok ciała i tkanek miękkich.

9. Badaniem chemicznym metodą chromatografii gazowej we krwi i w moczu nie stwierdzono alkoholu etylowego u zmarłego. W chwili śmierci był on trzeźwy.

10. Wskazane obrażenia doprowadziły do śmierci gwałtownej, nagłej Z. A. i powstały w wyniku wypadku drogowego z dnia 12 listopada 2004 r.

(dowód: z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: opinia sądowo-lekarska, k. 70, protokół oględzin zwłok, k. 9-13, protokół oględzin i otwarcia zwłok, k. 67-70, dokumentacja fotograficzna, k. 59-62)

11. Na skutek wypadku w pojeździe marki V. doszło do zniszczeń elementów w przedniej czołowej części, tj. do zdeformowania całej kabiny kierowcy, odkształcenia ramy nośnej, zdeformowania wyposażenia kabiny kierowcy, odkształcenia zbiornika paliwa, przemieszczenia zawieszenia przedniego, zdeformowania chłodnicy, rozbicia szyby kabiny, rozbicia akumulatora.

12. Przed wypadkiem pojazd marki V. i naczepa K. były sprawne technicznie. Ich stan techniczny nie miał żadnego wpływu na zaistnienie wypadku drogowego z dnia 12 listopada 2004 r.

13. W momencie zdarzenia pojazd marki V. o numerze rejestracyjnym (...) z naczepą K. o numerze rejestracyjnym (...) poruszał się z prędkością 80 km/h.

(dowód: z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej, k. 35-43, protokół oględzin pojazdu, k. 5-6, protokół oględzin naczepy, k. 7-8; opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji i analizy przyczyn wypadków drogowych, k. 164-169)

14. W chwili wypadku warunki atmosferyczne były dobre, jezdnia sucha, widoczność dobra, zaś temperatura powietrza wynosiła 8 stopni C.. Odcinek drogi był prosty i płaski. Szerokość jedni jednokierunkowej o nawierzchni asfaltowej, którą poruszał się pojazd V. z naczepą kierowany przez Z. A., wynosiła 7,8 m. Pobocza były utwardzone (asfaltowe) o szerokości 1,0 metra. Wypadek zaistniał w obszarze niezabudowanym o prędkości ograniczonej do 90 km/h

(dowód: opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji i analizy przyczyn wypadków drogowych, k. 164-169)

15. Brak jest podstaw do przypuszczenia, aby technika i taktyka jazdy kierowcy Z. A. była błędna lub aby naruszył on zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, czy też miał możliwość uniknięcia zaistniałego wypadku.

16. Tor jazdy samochodu V. wyznaczony śladami jego zarzucania i hamowania wskazują na podjęcie przez Z. A. manewru obronnego na prawą stronę wraz z intensywnym hamowaniem stanowił manewr obronny, instynktowny.

17. Z. A. nie przyczynił się do zaistnienia wypadku.

(dowód: z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: protokół oględzin miejsca wypadku, k. 2-4, protokół oględzin pojazdu, k. 5-6, protokół oględzin naczepy, k. 7-8; opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji i analizy przyczyn wypadków drogowych, k. 164-169)

18. M. J. kierujący pojazdem ciężarowym marki S. z ciągnikiem siodłowym przejeżdżał około godziny 19.00 przez obwodnicę E., jadąc z G. w kierunku W.. Usłyszał w kanale radiowym kierowców, że miał miejsce wypadek drogowy w E. na skrzyżowaniu ul. (...) i drogi nr (...). Kierowcy porozumiewający się za pośrednictwem ww. kanału radiowego podali, że sprawcą przedmiotowego wypadku mógł być kierowca busa jadącego w stronę W.. W związku z tym, że wypadek zaistniał krótko przed tym, jak M. J. zjechał z obwodnicy, stwierdził on, że sprawca może poruszać się za nim. W pewnym momencie M. J. zauważył pojazd R. (...) koloru niebieskiego, który wyprzedził jego pojazd i szybko się od niego oddalił. M. J. znajdował się wówczas na 99 kilometrze trasy, przy słupku nr 8.

19. M. J. poprosił innych kierowców przez kanał radiowy o odnotowanie numeru rejestracyjnego tego pojazdu. Otrzymał on informację, że numer rejestracyjny tego pojazdu to (...), co natychmiast zgłosił Policji.

(dowód: zeznania świadka M. J., k. 160, 00:03:52-00:12:30, z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: zeznania M. J., k. 53-54)

20. Przesłuchany w postępowaniu karnym charakterze świadka K. J. zaprzeczył, aby jako właściciel pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) przejeżdżał przez E. w dniu wypadku drogowego.

(dowód: z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: protokół zeznań świadka K. J., k. 65-66v)

21. Postanowieniem z dnia 15 listopada 2004 roku umorzono śledztwo wobec niewykrycia sprawcy zdarzenia.

(dowód: z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: postanowienie z dnia 15 listopada 2004 r., k. 72)

22. W dacie wypadku Z. A. miał 50 lat. Wykonywał pracę kierowcy na terenie kraju. Pozostawił żonę oraz dwoje synów – w tym powoda.

23. W chwili śmierci ojca powód miał 24 lata.

24. Powód wraz z rodziną dowiedział się o wypadku od żony kolegi ojca. Powód wraz z matką, bratem i wujem przed północą zjawili się na miejscu wypadku, gdzie trwała akcja ratunkowa. Na miejscu zdarzenia była Straż Pożarna, Policja oraz osoby postronne, które przyglądały się akcji. Poszkodowany znajdował się wówczas we wnętrzu roztrzaskanej kabiny. Powód wraz z bratem błagali ratowników, aby cięli kabinę w celu dotarcia do ich ojca. Ratownicy lekceważyli ich błagania, wyśmiewając ich. Jeden z ratowników oznajmił powodowi, że jego ojciec uczy się pływać.

25. (...) poinformowały rodzinę o śmierci Z. A..

(dowód: zeznania świadka W. A., k. 160v.-161v, 00:12:31-00:37:52, przesłuchanie powoda, k. 161v.-162, 00:37:52-00:50:58)

26. Protokół oględzin zwłok Z. A. sporządzono następnego dnia o godzinie 4.11

(dowód: z akt śledztwa 2 Ds. 1213/04: protokół oględzin zwłok, k. 9-13)

27. W chwili śmierci Z. A. powód był kawalerem i mieszkał wraz z rodzicami i bratem w jednym domu. Powód był zatrudniony wraz z ojcem u jednego pracodawcy.

28. Z. A. był zaangażowany w wychowanie powoda i jego brata od początku ich życia. Gdy przebywał w domu, sprawował nad nimi pieczę na równi z matką powoda, troszczył się o nich, spędzając z dziećmi każdą wolną chwilę. Z. A. opowiadał powodowi historie dotyczące swojej pracy, co ciekawiło powoda, gdyż uważał on swojego ojca za autorytet. Z racji wykonywanego zawodu Z. A. zabierał synów w trasy, które odbywał jako kierowca. Ojciec spędzał z synami wakacje, zajmował ich czas grami i zabawami.

29. Z. A. rozbudził i pielęgnował w powodzie zamiłowanie do mechaniki motocykli, którą to pasję powód do dzisiaj rozwija.

30. Po osiągnięciu dojrzałości powoda w dalszym ciągu łączyła z ojcem silna więź. Powód podejmował z ojcem tematy, których nie czynił przedmiotem rozmów ze swoją matką.

(dowód: zeznania świadka W. A., k. 160v.-161v, 00:12:31-00:37:52, przesłuchanie powoda, k. 161v.-162, 00:37:52-00:50:58)

31. Powód przeżywał żalobę po śmierci ojca. Śmierć ojca silnie dotknęła powoda. Przez dwa tygodnie po śmierci ojca korzystał z urlopu, gdyż nie był w stanie pracować. W przeciwieństwie do matki powód nie korzystał z pomocy psychologicznej ani psychiatrycznej w związku ze śmiercią ojca. Nadto, musiał on służyć pomocą i wsparciem swojej matce w trudnych chwilach związanych z nagłą śmiercią Z. A.. Wspomnienie o śmierci ojca wywołuje w nim jednak w dalszym ciągu poczucie pustki. Cały czas pamięta chwile spędzone z ojcem oraz okoliczności, które doprowadziły do nagłego zerwania więzi. W dalszym ciągu powód odczuwa żal i smutek z powodu śmierci ojca.

32. Powód pielęgnuje pamięć po ojcu, opowiadając swojemu synowi o jego dziadku. Odwiedza jego grób, gdzie spoczywa również brat powoda.

(dowód: przesłuchanie powoda, k. 161v.-162, 00:37:52-00:50:58)

33. Powód zgłosił szkodę pozwanemu, który w toku postępowania likwidacyjnego odmówił przyjęcia odpowiedzialności za szkodę i nie wypłacił żadnego zadośćuczynienia. Ostatecznie pismem z dnia 12 lutego 2020 roku powód domagał się zapłaty kwoty 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany nie zmienił swojego stanowiska.

34. (dowód: decyzja z dnia 12.05.2016 r. k. 41-42, decyzja z dnia 04.03.2020 r., k. 43-45, decyzja z dnia 18.03.2010 r., k. 67, decyzja z dnia 11.05.2010 r., k. 68-69, pismo z dnia 01.04.2016 r., k. 70-71, pismo z 12.02.2020 r., k. 94, decyzja z dnia 24.02.2020 r., k. 95-97, płyta – k. 101)

Sąd zważył, co następuje:

(ocena dowodów)

35. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, w tym znajdujących się w aktach śledztwa prowadzonego pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Elblągu pod sygn. akt PR 2 Ds.1213/04, a także dowodu z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych, zeznań świadków W. A. i M. J.. oraz dowodu z przesłuchania powoda.

36. Oceniając zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd za w pełni wiarygodne uznał dokumenty złożone przez strony. Żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności ani nie zaprzeczyła, iż osoby podpisane pod tymi dokumentami nie złożyły oświadczeń w nich zawartych. Wyjątek stanowiły oświadczenia składane w toku postępowania likwidacyjnego (k. 86-89), albowiem ustalenia faktów w oparciu o ich treść naruszałoby zasadę bezpośredniości. Mogły one jedynie pomocniczo służyć do oceny wiarygodności zeznań. Sąd uznał moc dowodową kopii odpisów aktów stanu cywilnego przedłożonych przez powoda, albowiem pozwany nie zaprzeczył prawdziwości zdarzeń nimi stwierdzonych.

37. Nie budziła wątpliwości Sądu moc dowodowa dokumentów urzędowych zawartych w aktach postępowania karnego w postaci w postaci protokołu oględzin miejsca wypadku, protokołu oględzin pojazdu, protokołu oględzin naczepy, protokołu oględzin zwłok w miejscu ich znalezienia oraz protokołu oględzin i otwarcia zwłok. Dokumenty te korzystały z domniemania prawdziwości zdarzeń w nich stwierdzonych. Z uwagi na niemożność bezpośredniego ustalenia przez Sąd wskazanych w nim stanu rzeczy, dokumenty te wraz z dowodem z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków stanowiły samoistną podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

38. Sąd uznał za miarodajne dla ustalenia stanu faktycznego dowody z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej oraz opinii sądowo-lekarskiej przeprowadzone w toku postępowania karnego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową w Elblągu pod sygn. PR 2 Ds.1213/04. Sąd na podstawie art. 278¹ k.p.c. dopuścił dowód z tych opinii w niniejszym postępowaniu.

39. Sąd uznał moc dowodową protokołu zeznań świadka K. J. zawartego w aktach przedmiotowego postępowania karnego wyłącznie w zakresie ustalenia, że K. J. w toku postępowania karnego zaprzeczył swojemu udziałowi w zdarzeniu. Protokół ten nie mógł zastępować dowodu z zeznań świadka i tym samym nie mógł stanowić dowodu na okoliczność, że K. J. w istocie nie brał udziału we wskazanym zdarzeniu. Innymi słowy, Sąd ustalił na podstawie tego dokumentu, że w postępowaniu karnym K. J. złożył zeznania oznaczonej treści. Bez znaczenia dla ustalenia stanu faktycznego niniejszej sprawy pozostawał protokół zeznań K. A., albowiem fakty wskazane w ww. protokole Sąd ustalił na podstawie dowodu z zeznań świadka W. A. i przesłuchania powoda.

40. W ocenie Sądu brak było podstaw do kwestionowania miarodajności opinii biegłego sądowego A. S.. Wydana przez niego opinia pisemna została uznana za w pełni wiarygodną i stanowiła podstawę rozstrzygnięcia. W ocenie Sądu

jest ona jasna, logiczna i wewnętrznie niesprzeczna, co czyniło ją w pełni przydatną do rozstrzygnięcia sprawy. Biegły poprawnie zanalizował stan faktyczny i sporządziła opinię w oparciu o zawarty w aktach sprawy materiał dowodowy zaś wnioski, do których doszedł wyczerpująco uzasadnił. Zważyć należało, że żadna ze stron nie kwestionowała ustaleń biegłego, a jedynie strona pozwana wyciągała z niej odmienne wnioski.

41. Wobec powyższego, w ocenie Sądu, opinia biegłego nie nasuwała wątpliwości co do rzetelności, fachowości i kompletności, dlatego stanowiła pełnowartościowy materiał dowodowy, na podstawie którego Sąd ustalił przyczynę wypadku oraz obiektywnie prawidłowe zachowanie kierującego pojazdem Z. A..

42. Sąd dał także wiarę zeznaniom świadka W. A. (matki powoda, a żony zmarłego), M. J., jak również dowodowi z przesłuchania powoda.

43. Sąd obdarzył przymiotem wiarygodności zeznania W. A. i dowód z przesłuchania powoda. Dowody te miały o tyle specyficzny charakter, że odnosiły się do sfery odczuć powoda. W ocenie Sądu miały one zasadnicze znaczenie dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia z uwagi na to, że odnosiły się one do więzi łączącej powoda ze Z. A. oraz do rodzaju i intensywności cierpień psychicznych doznanych przez powoda na skutek śmierci ojca. Doniosłość tych dowodów wynika również z tego, że strona powodowa nie zaoferowała innych środków dowodowych w celu wykazania ww. okoliczności. Fakty wykazane ich zeznaniami dotyczyły sytuacji rodzinnej przed i po tragicznym wypadku drogowym, w którym powód stracił ojca, reakcji powoda na wypadek, jego zachowania w miejscu wypadku i traumy związanej z tamtą sytuacją.

44. Zeznania W. A. były spontaniczne i spójne, nie zawierały w sobie sprzeczności ani nieścisłości, które mogłyby świadczyć o nieprawdzie, wcześniejszym ich przygotowaniu celem wyolbrzymienia doznanej szkody. Świadek w dokładny sposób opisała stosunki między powodem a jego zmarłym ojcem, nie popadając przy tym w przesadę. Świadek podawała przy tym przykłady zdarzeń wskazujących na charakter tych więzi z czasów dzieciństwa powoda i w okresie po osiągnięciu przez niego dorosłości. Sąd zwrócił uwagę na intensywność emocji towarzyszących świadkowi wiążących się z koniecznością złożenia zeznań co do okoliczności związanych z cierpieniem po stracie męża. Zeznania te tworzyły spójny obraz sytuacji powoda przed i po zdarzeniu. Nie budziły one żadnych wątpliwości w świetle zasad doświadczenia życiowego. Świadek W. A. emocjonalnie i szczerze przedstawiła okoliczności zdarzenia, nie mogąc powstrzymać łez przy przedstawianiu faktów dotyczących śmierci Z. A. i jej wpływu na życie rodziny.

45. Za w pełni wiarygodny należy uznać dowód z przesłuchania powoda. Powód w szczerzy sposób przedstawił więzi łączące go ojcem, jak również przeżycia związane z jego śmiercią. Zachowanie powoda w czasie przesłuchania w ocenie Sądu wskazywało na to, że odczuwa on ból związany ze śmiercią ojca, jakkolwiek był on w stanie relacjonować okoliczności dotyczące zdarzenia w sposób opanowany.

46. Nie budziły wątpliwości co do swojej wiarygodności zeznania świadka M. J., który w całości potwierdził zeznania złożone w toku postępowania karnego ujawnione na rozprawie w czasie przesłuchania świadka. Świadek ten nie był bezpośrednim świadkiem zdarzenia – relacjonował treść rozmów prowadzonych przez kierowców na kanale radiowym bezpośrednio po zdarzeniu. Wynikało z nich, że nieznany kierowca niebieskiego busa wymusił poszkodowanemu pierwszeństwo przejazdu i uciekł z miejsca zdarzenia. Dowód ten był wiarygodny, albowiem korelował z pozostałymi dowodami w sprawie, a przede wszystkim dowodem z opinii biegłego sądowego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych.

(podstawa prawna i przesłanki roszczenia; legitymacja pozwanego)

47. Powód wywodził swoje roszczenia z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. i art. 436 §2 k.c. Wbrew stanowisku pozwanego, powód nie dochodził roszczenia, o którym mowa w art. 446 §3 k.c., albowiem z podstawy faktycznej zgłoszonego żądania wynika, że domagał się on wyłącznie zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dobra osobistego na skutek śmierci ojca.

48. Zdarzenie, z którym powód łączył odpowiedzialność pozwanego (wypadek komunikacyjny z dnia 12 listopada 2004 r., w wyniku którego śmierć poniósł Z. A.) nastąpiło przed 3 sierpnia 2008 r. Z ogólnej zasady prawa intertemporalnego cywilnego wyrażonej w art. XXVI ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Przepisy wprowadzające kodeks cywilny wynika, że do stosunków prawnych powstałych przed wejściem w życie ustawy nowej stosuje się ustawę dawną. Wyłącza to zastosowanie art. 446 §4 k.c., który wprost przewiduje po stronie najbliższych członków rodziny zmarłego roszczenie o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w wyniku śmierci osoby najbliższej. Przepis ten bowiem został ustanowiony ustawą z 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2008 r., Nr 116, poz. 731) i wszedł w życie 3 sierpnia 2008 r. Sąd podziela przy tym w całej rozciągłości pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 22 października 2010 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 76/10, w myśl której najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 r. (podobnie: postanowienie składu siedmiu sędziów SN z dnia 27 czerwca 2014 r., III CZP 2/14, OSNC 2014, nr 12, OSNC 2014/12/124).

49. Z treści art. 24 §1 k.c. i art. 448 zd. 1 k.c. wynika, że w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

50. Legitymacja pozwanego znajdowała oparcie w art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2021 r., poz. 854, t.j. z późn. zm.; dalej jako: u.u.o.), zgodnie z którym do zadań Funduszu należy zaspokajanie roszczeń z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, w granicach określonych na podstawie przepisów rozdziałów 2 i 3, za szkody powstałe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na osobie, gdy szkoda została wyrządzona w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność cywilną posiadacza pojazdu mechanicznego lub kierującego pojazdem mechanicznym, a nie ustalono ich tożsamości.

51. Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdu stanowi ubezpieczenie obowiązkowe w myśl art. 4 pkt 1 u.u.o. Stosownie do treści art. 36 ust. 1 zd. 1 u.u.o. odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej. Z treści art. 436 §1 k.c. i art. 435 §1 k.c. wynika, że samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność na zasadzie ryzyka (niezależną od winy) za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch pojazdu mechanicznego, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności. Zgodnie z brzmieniem art. 436 §2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Również tylko na zasadach ogólnych osoby te są odpowiedzialne za szkody wyrządzone tym, których przewożą z grzeczności.

52. Pozwany ponosi odpowiedzialność za przedmiotowe zdarzenie w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, którego tożsamości nie ustalono.

(przesłanki odpowiedzialności pozwanego)

53. Przesłankami odpowiedzialności pozwanego w niniejszej sprawie były: zaistnienie zdarzenia, z którym ustawa wiąże obowiązek naprawienia szkody, powstanie szkody (a ściślej - krzywdy, tj. szkody niematerialnej), adekwatny związek przyczynowy między zdarzeniem a szkodą. Jednocześnie do przesłanek odpowiedzialności z tytułu naruszenia dóbr osobistych należy zaliczyć istnienie dobra osobistego, jego naruszenie i bezprawność naruszenia.

54. W ocenie Sądu szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny stanowi dobro osobiste pozostające pod ochroną art. 23 i 24 k.c. Jak wyżej wskazano, Sąd podziela w całości pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w

uzasadnieniu uchwały z dnia 22 października 2010 r. w sprawie o sygn. III CZP 76/10 (LEX nr 604152). Sąd Najwyższy zważył, że katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. W orzecznictwie i w piśmiennictwie przyjmuje się zgodnie, że ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym są uznawane za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. Do katalogu dóbr osobistych należy np. prawo do intymności i prywatności, płęć człowieka, prawo do planowania rodziny, tradycja rodzinna, pamięć o osobie zmarłej. Trudno byłoby znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych. Więzi te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP, art. 23 k.r.o.). Skoro dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kult pamięci osoby zmarłej, to - a fortiori - może nim być także więź między osobami żyjącymi.

(zadośćuczynienie)

55. Zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 7 marca 2019 r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1810/17 (LEX nr 2668844). Należy zauważyć, że zadośćuczynienie powinno wyrównywać krzywdę i cierpienie uprawnionego, te zaś nie są zależne od stopy życiowej poszkodowanego i jego środowiska (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2010 r., sygn. akt II CSK 94/10 (OSNC 2011/4/44, LEX nr 672675, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 czerwca 2011 r., sygn. akt III CSK 279/10., LEX nr 898254.). Przydatność kierowania się przy ustalaniu zadośćuczynienia sumami zasądzonymi z tego tytułu w innych przypadkach jest ograniczona, jednak przesłanka ta nie jest całkowicie pozbawiona znaczenia a to z uwagi na indywidualny charakter krzywdy (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie o sygn. akt I CSK 434/14, LEX nr 1712803)

56. Z uwagi na indywidualny wymiar krzywdy określenie wysokości zadośćuczynienia winno obejmować wszelkie okoliczności konkretnego przypadku. Zarówno okoliczności wpływające na wysokość zadośćuczynienia, jak i kryteria ich oceny muszą być rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą poszkodowanego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2009 r. III CSK 62/09, LEX nr 738354)

57. Przy ocenie rozmiaru krzywdy doznanej w związku ze śmiercią osoby najbliższego członka rodziny należy uwzględniać takie czynniki jak: rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym, okoliczności śmierci członka rodziny, skalę cierpienia pokrzywdzonego, intensywność i długotrwałość przeżywanych emocji, wstrząs psychiczny wywołany przedwczesną utratą osoby najbliższej, sposób przeżycia żałoby oraz wpływ utraty osoby najbliższej na egzystencję, zdrowie i samopoczucie osoby uprawnionej do zadośćuczynienia (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 27 listopada 2019 r., sygn. akt I ACa 272/19, LEX nr 2935658, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 2 czerwca 2020 r. I ACa 222/20, LEX nr 3063812).

(odpowiedzialność pozwanego)

58. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, w pierwszej kolejności należy stwierdzić, że materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania pozwolił ustalić, że czyn niedozwolony, z którego powód wywodził swoje roszczenie stanowił przestępstwo z art. 177 §2 k.k. Na gruncie prawa cywilnego czyn ten rodził odpowiedzialność jego sprawcy na podstawie art. 436 §2 k.c. Jednocześnie deliktu tego dopuścił się nieustalony sprawca, co uzasadniało odpowiedzialność pozwanego na podstawie art. 98 ust. 1 pkt 1 u.o.o.

59. Nie ulegało wątpliwości, że o ile na gruncie postępowania karnego przypisanie przestępstwa było niemożliwe z uwagi na niewykrycie sprawcy, co stanowiło negatywną przesłankę procesową określoną w art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 322 §1 k.p.k., tak Sąd w postępowaniu cywilnym mógł ustalić, że przedmiotowy czyn niedozwolony stanowił jednocześnie przestępstwo.

60. Sąd w postępowaniu cywilnym nie jest związany przeszkodami procesowymi tamującymi postępowanie karne, stąd może samodzielnie ustalić, czy określone zachowanie wyczerpywało znamiona czynu zabronionego, niezależnie

od tego, czy sprawca został ustalony i czy zapewniono mu gwarancje procesowe. Sąd cywilny nie jest związany zasadami procesu karnego, takimi jak rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego (art. 5 §2 k.p.k.).

61. Sąd w całej rozciągłości podziela pogląd zawarty w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2013 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 50/13 (OSNC 2014/4/35), w myśl którego roszczenie pokrzywdzonego o naprawienie szkody, wynikłej ze zbrodni lub występku, wyrządzonej w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność cywilną posiadacza pojazdu mechanicznego lub kierującego pojazdem mechanicznym, których tożsamości nie ustalono (art. 98 ust. 1 pkt 1 i 2 w związku z art. 109a ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.), przedawnia się na podstawie art. 442¹ § 2 k.c.

(kwalifikacja prawna czynu)

62. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił, że czyn niedozwolony, z którego powód wywodził swoje roszczenie stanowił jednocześnie przestępstwo.

63. Stan faktyczny niniejszej sprawy pozwolił Sądowi na ustalenie, że zachowanie sprawcy szkody wyczerpywało znamiona strony podmiotowej i przedmiotowej czynu zabronionego stypizowanego w art. 177 § 1 i 2 k.k., zgodnie z którym kto, naruszając, chociażby nieumyślnie, zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, wodnym lub powietrznym, powoduje nieumyślnie wypadek, w którym inna osoba odniosła obrażenia ciała określone w art. 157 § 1, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3 (§ 1). Jeżeli następstwem wypadku jest śmierć innej osoby albo ciężki uszczerbek na jej zdrowiu, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8 (§ 2).

64. Strona przedmiotowa wskazanego czynu zabronionego obejmuje naruszenie (co najmniej nieumyślnie) zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym, spowodowanie wypadku, powstanie skutku w postaci śmierci człowieka oraz powiązanie kauzalne między spowodowaniem wypadku a skutkiem w postaci śmierci człowieka.

65. Strona podmiotowa wskazanego czynu obejmuje nieumyślność.

66. W niniejszej sprawie bez znaczenia dla oceny zarzutu przedawnienia i zasadności roszczenia pozostawała kwestia nieumyślności bądź umyślności naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Bez względu na postać strony podmiotowej czynu (nieumyślność albo umyślność), stanowiłby on w dalszym ciągu przestępstwo. W konsekwencji, Sąd uznał za wystarczające przyjęcie, że naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym miało charakter co najmniej nieumyślny. Jak wskazano wyżej, Sąd nie był przy tym związany zasadą określoną w art. 5 §2 k.p.k., tj. rozstrzygnięcia niedających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego (na gruncie niniejszego przypadku - sprawcy).

67. Obowiązek ustąpienia pierwszeństwa pojazdowi poruszającemu się drogą główną przy wjeździe na skrzyżowanie znajduje swój normatywny wyraz w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym, w myśl którego kierujący pojazdem, zbliżając się do skrzyżowania, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pojazdowi nadjeżdżającemu z prawej strony, a jeżeli skręca w lewo - także jadącemu z kierunku przeciwnego na wprost lub skręcającemu w prawo.

68. W okolicznościach niniejszej sprawy nieustalony kierowca co najmniej nieumyślnie naruszył opisaną wyżej dyspozycję art. 25 ust. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, gdyż wykonując manewr skrętu w lewo z drogi podporządkowanej nie ustąpił pierwszeństwa pojazdowi jadącemu na wprost drogą z pierwszeństwem przejazdu, którym kierował Z. A.. W konsekwencji podjętych manewrów obronnych poniósł śmierć. Zachowanie poszkodowanego było prawidłowe – będąc trzeźwym prowadził on pojazd, z dozwoloną prędkością, a nadto nie miał możliwości uniknięcia zderzenia. Kierowany pojazd był w odpowiednim stanie technicznym. Nie ujawniły się żadne okoliczności, które mogłyby dawać podstawy do przypuszczenia, że zjechanie przez poszkodowanego z drogi wynikało z innych przyczyn niż wyżej opisana.

69. Z. A. nie naruszył art. 25 ust. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, zgodnie z którym kierujący pojazdem, zbliżając się do skrzyżowania, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pojazdowi nadjeżdżającemu z prawej strony, a jeżeli skręca w lewo – także jadącemu z kierunku przeciwnego na wprost lub skręcającemu w prawo. Mając na uwadze podejmowane manewry obronne nie było możliwe, aby pojazd sprawcy skręcał na skrzyżowaniu w lewo z drogi podporządkowanej w kierunku W.. W tej sytuacji Z. A. nie skręcałby w prawo.

70. Powiązanie kauzalne między zachowaniem sprawcy a powstałym skutkiem umożliwia obiektywne przypisanie skutku w postaci śmierci Z. A. sprawcy wypadku.

71. Materiał dowodowy niniejszej sprawy pozwolił na ustalenie, że swoim zachowaniem nieustalony sprawca naruszył co najmniej nieumyślnie zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, czym spowodował wypadek komunikacyjny, w wyniku którego śmierć poniósł Z. A..

72. Tym samym, nieustalony sprawca swoim zachowaniem wyczerpał znamiona strony podmiotowej i strony przedmiotowej przestępstwa stypizowanego w art. 177 §2 k.k.

73. W ocenie Sądu zgromadzony materiał dowodowy pozwala na ustalenie, że wskazany wypadek nie był wynikiem działania przypadkowego, niezwiązanego z ruchem drogowym. Należy bowiem zauważyć, że wniosek o sprawstwie osoby fizycznej uzasadnia fakt, że wypadek zdarzył się na skrzyżowaniu, gdzie istotnie mogło dojść do wymuszenia pierwszeństwa przez kierującego pojazdem, który wyjeżdżał z ulicy (...). Nie doszło bowiem do wskazanego zdarzenia na prostej drodze, niełączącej się z innymi drogami. Jednocześnie wskazać należy, że po wypadku kierowcy łączący się za pośrednictwem kanału radiowego podawali informację o sprawstwie innego nieustalonego kierowcy, o czym przekonująco zeznał świadek M. J.. Treść wskazanych zeznań, okoliczności i miejsce wypadku oraz ocena utrwalonego stanu rzeczy (w drodze oględzin: miejsca zdarzenia, pojazdu, naczepy) przez biegłych w ocenie Sądu nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do tego, że wskazany wypadek był wynikiem zachowania człowieka, uczestnika ruchu drogowego poruszającego się pojazdem mechanicznym. Ustalenie to znajduje również oparcie w opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych.

(ocena zarzutu przedawnienia)

74. Bezzasadny okazał się podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia. Czyn niedozwolony będący źródłem roszczenia powoda stanowił jednocześnie przestępstwo. Roszczenie o naprawienie szkody powstałej wskutek ww. czynu przedawniało się w terminach określonych w art. 442¹ § 2 k.c., tj. z upływem 20 lat od popełnienia przestępstwa, tj. od dnia 12 listopada 2004 roku. Powyższe potwierdził również Sąd Najwyższym w składzie 7 sędziów w powołanym wyżej orzeczeniu o sygn. akt III CZP 50/13.

(przesłanki odpowiedzialności z tytułu naruszenia dóbr osobistych: istnienie dobra osobistego, naruszenie dobra osobistego i bezprawność naruszenia)

75. W ocenie Sądu charakter więzi łączącej powoda z ojcem uzasadnia twierdzenie, że na skutek bezprawnego spowodowania śmierci Z. A. doszło do naruszenia dobra osobistego powoda w postaci więzi rodzinnej łączącej go z osobą najbliższą. Roszczenie powoda zasługiwało co do zasady na uwzględnienie.

76. Sąd stoi na stanowisku, że określenie kręgu osób, którym na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 §1 k.c. służy zadośćuczynienie za krzywdę doznaną w wyniku śmierci osoby najbliższej wymaga każdorazowego badania konkretnych okoliczności danego przypadku. W przypadku, gdy poszkodowanego i osobę zmarłą łączyły więzy krwi zasadnicze znaczenie ma bliskość pokrewieństwa i zażyłość relacji między poszkodowanym a osobą zmarłą. Kryterium pokrewieństwa nie ma charakteru samoistnego, stąd ustalenie bliskiego stopnia pokrewieństwa co do zasady nie jest wystarczające dla uznania naruszenia dobra osobistego. Ocena ta winna obejmować również relacje łączące osobę zmarłą i poszkodowanego. Sąd wyraża przekonanie, że im dalszy stopień pokrewieństwa między obu osobami, tym silniejsza winna być relacja ich łącząca w celu stwierdzenia, że doszło do naruszenia dobra osobistego.

77. Nie ulega wątpliwości, że Z. A. należał do kręgu osób najbliższych powoda. Był on ojcem powoda, zaangażowanym w jego wychowanie, kształtowanie, rozwój pasji i zainteresowań. Powód zamieszkiwał ze Z. A. aż do chwili śmierci ojca w wyniku wypadku. Dowód z przesłuchania powoda pozwalał na stwierdzenie, że powód darzył ojca szczególnym szacunkiem, uznając go za autorytet, wzór do naśladowania, co nadto cementowała silna więź oparta na wzajemnym szacunku i miłości. Z. A. ukształtował osobowość powoda, zaszczepił w nim pasję do mechaniki motocykli już od najmłodszych lat. Powód do dziś kultywuje pamięć po swoim ojcu, przekazując również swojemu synowi relacje o zmarłym dziadku.

78. Spowodowanie śmierci Z. A. w wyniku wypadku niewątpliwie doprowadziło do zerwania więzi rodzinnej, a przez to do naruszenia dobra osobistego, Nadto, naruszenie to miało bezprawny charakter. Uzasadniało to roszczenie powoda z tytułu naruszenia wskazanego dobra osobistego.

(wysokość zadośćuczynienia)

79. W niniejszej sprawie powód dochodził roszczenia częściowego w wysokości 5.000 zł, mającego stanowić 1/20 całości żądania.

80. Mając na uwadze okoliczności niniejszej sprawy, Sąd doszedł do przekonania, że częściowe żądanie powoda zasługiwało na uwzględnienie w całej rozciągłości. W ocenie Sądu rozpoznającego niniejszą sprawę, kwota zadośćuczynienia wynikająca z treści pozwu (100.000 zł) nie jawi się jako nadmierna i wygórowana. W konsekwencji, Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.000 zł tytułem częściowego zadośćuczynienia. Okoliczności niniejszego zdarzenia uzasadniały zgłoszone roszczenie co do wysokości. Należy zaliczyć do nich: silną zażyłość i intensywność więzi łączącej powoda z ojcem, bliski stopień pokrewieństwa, nagły i tragiczny charakter śmierci Z. A., jak również cierpienia powoda związane z traumatycznym przebiegiem akcji ratunkowej i późniejsze udreki związane z nagłą utratą ojca, które mimo upływu czasu od zdarzenia (17 lat) w dalszym ciągu wywierają wpływ na życie powoda.

81. Kierując się opisanymi w pkt 55-57 kryteriami ustalania wysokości zadośćuczynienia w kontekście faktów ustalonych w pkt 27-32, Sąd nie miał wątpliwości, że tragiczna śmierć ojca stanowiła dla powoda traumatyczne i niespodziewane zdarzenie, rzutując negatywnie na jego przeszłość. Powód jako syn zmarłego Z. A. utrzymywał z nim silne relacje. Zmarły Z. A. był aktywnie zaangażowany w wychowanie powoda. Spędzał z nim każdą wolną chwilę, w oddany sposób dzielił z synem swoje pasje. Powód odczuwał przez to niezwykle silną więź emocjonalną ze swoim ojcem. Sąd miał na względzie fakt, że w chwili śmierci Z. A. powód w dalszym ciągu zamieszkiwał w domu rodzinnym i przez to na co dzień przebywał z ojcem. Nie bez znaczenia w niniejszej sprawie pozostawały okoliczności tragicznej śmierci ojca powoda oraz wszelkie przeżycia związane z udziałem w akcji służb po wypadku, które odcisnęły piętno na powodzie. Niewątpliwie żal powoda pogłębiło zachowanie osób prowadzących akcję ratowniczą, którzy lekceważyli jego błaganie o rozcięcie blachy pojazdu, a nawet szydzili z tego, śmiejąc się. Utrata ojca miała charakter nagły i przedwczesny. Żałoba powoda po ojcu była niepowikłana, co jednak nie umniejsza skali cierpienia powoda doznanych z uwagi na śmierć ojca. Bez znaczenia dla oceny wysokości żądania pozostawała stopa życiowa powoda.

82. Oceniając zatem stopień naruszenia dobra osobistego i całokształt skutków w życiu powoda związanych z tragiczną śmiercią jego ojca Sąd uznał, że dochodzone roszczenie niewątpliwie mieści się w żądanym zakresie. Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie nie wymagało wiadomości specjalnych z dziedziny zdrowia psychicznego, albowiem przyznana powodowi szkoda z pewnością nie jest nadmierna w kontekście nawet typowych cierpień i przeżyć związanych z tragiczną śmiercią bliskiej osoby.

83. Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 436 §2 k.c. i art. 448 k.c. w zw. z art. 24 §1 k.c. oraz 98 ust. 1 pkt 1 u.u.o. Sąd w punkcie I. wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.000 zł.

84. Niniejsze roszczenie miało charakter zobowiązania bezterminowego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., sygn. akt I CSK 433/06, LEX nr 274209), stąd przy ustaleniu wymagalności roszczenia zastosowanie znajdował art. 455 k.c. Zadośćuczynienie, w rozmiarze, w jakim należy się ono wierzycielowi w dniu, w którym dłużnik

ma je zapłacić (art. 455 k.c.), powinno być oprocentowane z tytułu opóźnienia (art. 481 § 1 i 2 k.c.) od tego dnia, a nie dopiero od daty zasądzenia odszkodowania. W konsekwencji, Sąd uznał, że roszczenie stało się wymagalne z dniem wydania decyzji przez pozwanego w przedmiocie roszczenia powoda, stąd zasądził odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu.

(koszty procesu)

85. O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II. na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 poz. 265, t.j.), uznając, że powód wygrał proces w całości zasądził na jego rzecz od pozwanego kwotę 2.290,81 zł, na co składały się poniesione przez niego koszty: opłata sądowa od pozwu (400,00 zł), opłata za czynności profesjonalnego pełnomocnika w stawce minimalnej (900,00 zł), opłata skarbową od pełnomocnictwa (17,00 zł) oraz wykorzystana zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego (973,18 zł). Na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c. od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należały się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty.

86. W punkcie III. wyroku na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał zwrócić powodowi niewykorzystaną zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 26,19 zł.